

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL ORHEI
PREȘEDINTELE RAIONULUI ORHEI
MD 3505, or. Orhei, bd. M. Eminescu, nr.2, Tel: +373 235 22058,
22650 Fax: +373 235 20662, e-mail: consiliu.orhei@or.md
<http://www.or.md>

Nr. 02/1-7-33

din 23. 02 2022

Către: **Ministerul Educației și Cercetării al RM**
Ministerul de Finanțe al RM
Copie: **Guvernul Republicii Moldova**

Consiliul raional Orhei, ținând cont de situația creată pe piața gazelor naturale și pentru a evita sistarea procesului educațional în instituțiile de învățământ de toate nivelurile din raionul Orhei, intervine cu următorul

DE M E R S

În prezent, în raionul Orhei activează **47 de instituții** de învățământ dintre care **33 de instituții** utilizează în perioada rece a anului ca energie termică *sursa gazelor naturale* de la SA "MOLDOVAGAZ", 4 instituții beneficiază de *agent termic*, iar **10 instituții** (*biomasă, cărbune, lemne*).

Informăm că la planificarea bugetului pentru anul 2022, la compartimentul alocații pentru gaze/energie termică, instituțiile nominalizate au fost puse în situația de a identifica, din sursele interne proprii, **fără a fi efectuate careva alocații suplimentare din partea Guvernului, sume pentru acoperirea cheltuielilor necesare privind achitarea facturilor pentru consumul de gaze naturale și/sau agent termic de către instituțiile nominalizate.**

Prin urmare, instituțiile au fost puse în situația să direcționeze sumele ce urmau a fi planificate pentru dezvoltarea acestora la acoperirea cheltuielilor pentru gaze naturale/energie termică.

Reieșind din cele menționate nivelul de planificare/aprobare pentru anul 2022 la compartimentul gaze naturale/energie termică a înregistrat o majorare de circa **4 195,2 mii lei, mai mult comparativ cu anul 2021, astfel constituind 10 152,3 mii lei, fata de 5 957,10 mii lei aprobat in anul 2021 sau cu 3 902.20 mii lei față de executat 2021, suma constituind 6 250,14 mii lei.**

În același timp, conform estimărilor preventive pentru anul bugetar 2022, se înregistrează o insuficiență scontată la compartimentul gaze/energie termică de circa 7 746,7 mii lei. Drept reper la calcularea sumei scontate a energiei termice a servit consumul gazelor/energiei termice efectiv consumat pe fiecare lună în parte în anul 2021 la tariful pe gaze naturale/energie termică calculat în prezent.

Totodată, atenționăm că, majorarea redirectionării alocațiilor la gaz/energie termică a diminuat posibilitatea de bugetare a altor cheltuieli pentru bunuri și servicii necesare pentru

asigurarea bunei funcționalități a instituțiilor (*reparații capitale/curente stringente, procurarea calculatoarelor, table interactive, utilaje. etc*).

Prin urmare, este de menționat că începând cu luna ianuarie în unele instituții din raionul Orhei, din bugetul aprobat pentru anul 2022 la compartimentul "Gaze" (222120) **deja înregistrează o insuficiență** financiară din cauza majorării tarifului la gaze naturale care pentru luna ianuarie 2022 constituie - 15,1848 lei/m³. Acest fapt a adus inclusiv și la majorarea costului unei Gkal de agent termic furnizat de agent economic la 4 instituții de învățământ din raionului Orhei. Insuficiența resurselor financiare va înregistra o tendință de creștere în lanț și care respectiv va aduce circa 90 % din instituțiile de învățământ la incapacitate de plată.

Concomitent, informăm că la aprobarea bugetului pentru anul 2022, la 11 instituții alocațiile din partea statului asigură acoperirea cheltuielilor doar pentru 10-11 luni de activitate a anului 2022, iar la 11 instituții, alocațiile acoperă doar cheltuielile de retribuire a muncii și parțial cele legate de resurse energetice. În ambele cazuri, majorarea triplă a tarifului la gaze naturale, precum și alte resurse energetice au adus instituția automat la deficit de resurse financiare.

În prezent se constată o creștere a prețurilor la produse alimentare și alte bunuri/servicii necesare asigurării funcționalității instituțiilor vizate, ce presupune intrarea în imposibilitatea de a acoperi cu mijloace financiare aprobate pe anul 2022 a necesităților vitale.

În situație similară sunt și bugetele instituțiilor din învățământul timpuriu (grădinițele) care se finanțează din transferuri cu destinație specială.

În contextul celor expuse, solicităm respectuos identificarea și **alocarea, în regim de urgență, la această etapă**, suma de **11 941,9 mii lei** din care **4 195,2 mii lei** (*suma cu care instituțiile de învățământ a fost impuse să optimizeze cheltuielile*) și **7 746,7 mii lei** (*deficitul estimativ calculat până la sfârșitul anului 2022*), astfel încât instituțiile de învățământ primar și secundar ciclul I și II să acopere cheltuielile suplimentare generate de majorarea tarifului la gaze/agent termic ca să nu genereze situații de incapacitate a plății facturilor după cum a fost solicitat de către Ministerul Educației și Cercetării prin circulara nr. 03/1-09/182 din 18.01.2022, **revederea în mod obligatoriu, normativul valoric calculat per copil.**

Solicitam examinarea în regim de urgență a acestui demers **până la 28.02.2022**. **Urgența intervine datorită faptului că în caz dacă Guvernul RM nu va da asigurări clare în sensul achitării diferențelor la facturile de energie termică vom fi nevoiți sa apelăm la metode legale de a pune presiune pe Guvernul RM și pentru a nu admite închiderea instituțiilor de învățământ pe raza raionului Orhei, începând cu 1 martie 2022.**

Președintele raionului

Dinu ȚURCANU